

opinie

Agrarische idylle van AH bestaat niet

Dave Boots

dierenverzorger kinderboerderij Enkhuizen

Na de wuppies, guppies, puppies en cuppies heeft de Albert Heijn sinds kort een nieuwe spaaractie. Het gaat om 24 zogeheten 'boerderijmini's', en om de boel luister bij te zetten zijn er ook boerderijminiopbergboxen en boerderijminikinderhuispakken. Alles om, zo wordt in de bijbehorende reclamespot expliciet gezegd, kinderen het een en ander over het boerenleven te leren. Dat is natuurlijk hartstikke leuk en nobel, maar hoe mooi deze 'actiekoe' er van buiten ook uitziet, haar melk valt vies tegen.

De poppetjes stellen allerhande dieren voor en daarnaast zijn er kartonnen appelboompjes, melkbussen en boerinnetjes met rieten manden. De reclame, met in de hoofdrol uiteraard die enigszins klungelige filiaalmanager, toont een erf waar varkens en geiten vrij rondhobbelen, overal en nergens kippen aan het scharrelen zijn en van alles en nog wat gebeurt. Maar de agrarische werkelijkheid, die is, op z'n zachtst gezegd, een beetje anders.

Anders door, ironisch genoeg, toedoen van ketens als onder andere Albert Heijn.

Het kleinschalig en veelzijdig boeren is vervangen door schaalvergroting en verregaande specialisatie. Van het vrije lopen en scharrelen voor de dieren is weinig meer over. Teneinde hun eigen winstmarges zo maximaal mogelijk te krijgen, bedingen de supermarkten bij hun leveranciers zo scherp mogelijke prijzen en daarmee maken ze het de boer bepaald niet makkelijk. De agrarische idylle van weleer, zoals geschetst in de AH-actie, is verworpen tot een industrie die verplicht is te dansen naar het pijpen van het grootkapitaal.

De wereld is, door toedoen van onder meer bovenstaande ontwikkeling, verstedelijkt en kinderen weten steeds minder van het buitenleven. Het is heel leuk en nobel dat Albert Heijn hier nu iets aan wil doen met deze spaaractie, maar als je kinderen écht wil integreren in de wereld van kip, koe en geit lijkt een bezoekje aan bijvoorbeeld de kinderboerderij mij nuttiger, leuker én goedkoper dan wat geklungel met kartonnen poppetjes. Gelukkig ziet AH dat ook in door een Doe-als-een-boerdag te organiseren.

Alleen maar klagen is te makkelijk en willen terugkeren naar het boerenleven van de jaren vijftig ronduit irreëel, maar het zou al heel veel uitmaken als de grote ketens de volle meppen die wij consumenten betalen minder aan hunzelf en meer aan de boer te goed laten komen.

Liever een echte kip of koe dan gepruts met kartonnen boerderijmini's

Militaire en civiele middelen samen moeten IS verslaan, zegt generaal b.d. Kees Homan. Nederland werkte hier eerder mee.

Ervaring Uruzgan komt nu van pas

“De Verenigde Staten zijn in oorlog met Islamitische Staat”, verklaarde de Amerikaanse minister van defensie, Chuck Hagel, vorige week. Sindsdien is het aantal Amerikaanse luchtaanvallen op IS-doelen in Irak en Syrië drastisch toegenomen. Nu de inzet van de vijftig landen tellende coalitie onder leiding van de Amerikaanse generaal John Allen meer invulling krijgt, is het tijd de volgende fundamentele vragen aan de orde te stellen.

Missie

Allereerst vallen de opmerkelijke wijzigingen in de achtereenvolgende verklaringen van president Obama op. Aanvankelijk zei hij verrast te zijn over de opkomst van IS. Vervolgens verklaarde hij met de inzet van zijn luchtmacht Amerikaanse burgers bij Erbil te beschermen en de yezidi's op de berg Sinjar te onttrekken. Uiteindelijk ontvouwde Obama een strategie die gericht is op uitholling en het verslaan van de IS, waarvoor hij drie jaar uittrekt. De vraag is echter of het volledig verslaan van IS met zijn ideologie wel een realistische doelstelling is. Waarschijnlijk niet, maar uitholling is wel haalbaar. De Amerikaanse strategie lijkt dan ook voornamelijk 'events- en media driven'.

Resolutie Veiligheidsraad

Formeel is voor luchtaanvallen in Syrië een resolutie van de Veiligheidsraad nodig. Het regime-Assad heeft in ieder geval te kennen gegeven dat haar toestemming nodig is voor luchtaanvallen. Mogelijk beroepen de VS zich op een humanitaire nood situatie, zij het dat dit na zo'n 200.000 doden in Syrië wel laat komt.

Grondtroepen

Bij herhaling heeft president Obama verklaard dat de Amerikanen geen grondtroepen zullen leveren. Inmiddels bedraagt het aantal Amerikaanse adviseurs 1600, inclusief speciale eenheden. De hoogste Amerikaanse militair, generaal Martin Dempsey, zei onlangs zelfs dat hij de inzet van Amerikaanse grondstrijdkrachten, die ondergebracht zijn bij Iraakse eenheden, niet uitsluit. Kortom, de VS zouden weer in een oorlog gezogen kunnen worden.

Vrije Syrische Leger

Voor de zwakste rebellen groep, het Vrije Syrische Leger, is een belangrijke taak weggelegd voor het aanpakken van IS in Syrië. Obama zei echter nog vorige maand tegen columnist Tom Friedman dat het idee dat het bewapenen van rebellen in Syrië een verschil zou hebben gemaakt een fantasie is. Besloten is nu echter vijftigduizend militairen van het Vrije Syrische Leger gedurende een jaar te trainen. Niet uitgesloten is dat deze militairen zich vervolgens primair tegen Assad zullen keren in plaats van tegen IS.

Koerdistan

De Koerdische samenleving wordt veelal ten onrechte als homogeen be-

Een Nederlandse F-16 bij een vliegshow gisteren in Athene. FOTO AP

schouwd. Het staat hoog op de agenda van wapenleveranties. Zo gaat Duitsland vier- à vijfduizend wapensystemen, voertuigen en uitrustingen leveren aan Koerdische peshmerga strijders. Niet uitgesloten is dat de militaire versterking van de Koerden zal leiden tot de roep om onafhankelijkheid. Er zijn echter twee rivaliserende partijen, namelijk de Koerdische Democratische Partij van Masoed Barzani en de Patriottische Unie van Koerdistan van Djalai Talabani, die elkaar de macht betwisten. Dan is er nog de regionale wedijver tussen Turkije en Iran. Turkije is gelieerd aan de Koerdische Democratische Partij, terwijl Iran een relatie onderhoudt met de Patriottische Unie van Koerdistan.

IS

Hoewel de 20.000 tot 30.000 militanten tellende IS bekendstaat als een barbaarse terroristische organisatie, beschikt deze toch over een draagvlak. IS heeft bereikt wat Al-Kaida nooit bereikte, controle over een territoire en een zelf uitgeroepen staat. Zo oefent IS militaire controle en het bestuur uit over Rakka (Syrië) en Moesol (Irak). Inwoners van Rakka, Moesol en andere steden zijn waarschijnlijk minder geneigd IS te bestrijden.

Iran en Syrië

Iran en het regime-Assad in Syrië zijn tegen wil en dank bondgenoten van de VS geworden in de aanpak van IS.

Hoewel Iran het Assadregime steunt, heeft het zich mede tot grote rivaal Saoedi-Arabië gewend om samen te werken in de strijd tegen IS. Iran ziet voor zichzelf in Irak een belangrijke rol. Iraanse militairen adviseren de Iraakse veiligheidstroepen, Iraanse piloten voeren luchtaanvallen uit en door Iran gesteunde sjiietische milities zijn gemobiliseerd. Deze milities verwerpen de Amerikaanse deelname aan de strijd tegen IS.

De conclusie is dat voor de voornamelijk politieke conflicten geen militaire oplossingen bestaan. Dit besef ook de Amerikaanse generaal Allen, die met zijn ervaringen in Irak en Afghanistan een coördinerende taak heeft in dit politieke en militaire mijnenveld. Hij heeft een geïntegreerde benadering aangekondigd, die verder gaat dan precisie luchtaanvallen. Dat betekent de inzet van zowel militaire als civiele middelen zoals diplomatie, economie, ontwikkelingshulp en hervorming van de veiligheidssector.

Nederland, dat deel uitmaakt van de internationale coalitie, zou met zijn ervaringen met de 3D (Defence, Diplomacy and Development) benadering in Uruzgan hieraan een nuttige bijdrage kunnen leveren. Maar vooralsnog zal het hoofdaccent liggen op de uitschakeling met luchtaanvallen van de militaire middelen en infrastructuur van de IS. Nederland levert hieraan met zes F-16's en twee reserve-vliegtuigen alleszins een bijdrage naar vermogen.

Kees Homan

generaal-majoor der mariniers b.d. en verbonden aan het Instituut Clingendael